

INHOUD

NAAR EEN MEERJAREN-
PLAN 2014-2019 :
AANPAK

CENTRAAL KERKBE-
STUUR VANAF 2 KERKFA-
BRIEKEN

FUSIE VAN PAROCHIES :
HOE AANVRAGEN?

ARCHIEVEN BINNEN DE
PAROCHIE

CASUEEL VOOR VOOR-
GANGERS-VRIJWILLIGERS

WIJZIGING STATUTEN
VZW VPW - CANONIEKE
MAGTIGING

VERKRIJGENDE VERJA-
RING VAN ONROEREND
GOED

VEEL OVERLEG...

De afgelopen maanden waren druk.

Het vicariaat nodigde de burgemeesters en/of bevoegde schepen uit voor kennismaking en overleg rond enkele belangrijke items (op vraag van velen voegen we in bijlage de lijst van aanwezigen toe). Boeiende en constructieve besprekingen!

Vervolgens was het de beurt aan de kerkraden en centrale kerkbesturen. De opkomst voor de informatie-avonden was ronduit overweldigend.

Met deze informatieve overlegmomenten hoopt het vicariaat bijgedragen te hebben aan :

- een vruchtbaar overleg op gemeentelijk vlak, o.m. in functie van een evenwichtig meerjarenplan 2014-2019;
- een efficiënte en open communicatie tussen vicariaat en lokale gemeentebesturen, kerkraden en centrale kerkbesturen.

We wensen u lokaal vlot overleg toe, waarin elke stem gehoord wordt en dat kan leiden tot een gedragen besluitvorming.

En hebt u in voorbereiding van of tijdens het overleg informatie, bijstand of advies nodig vanuit het vicariaat... aarzel niet ons te contacteren.

Met vriendelijke groeten,

Frans Schoovaerts
Werner Van laer

Reacties op, vragen over of bedenkingen bij de info in de nieuwsbrief?

Contacteer ons op volgend e-mailadres:
nieuwsbriefftijdelijke@vlbm.be

NAAR EEN MEERJARENPLAN 2014-2019 : AANPAK

In alle Vlaamse gemeenten zullen gemeentelijke overheid, kerkfabrieken en/of centraal kerkbestuur en pastorale verantwoordelijken in de loop van dit voorjaar dienen te overleggen teneinde tegen juni a.s. een meerjarenplan voor de periode 2014-2019 overeen te komen.

Nieuwigheid daarbij is dat voor het eerst - op vraag van minister Bourgeois - ook een gemeentelijke strategische visie op het toekomstig gebruik van de parochiekerken (een 'kerkenplan') dient opgesteld te worden ter verantwoording van de voorgestelde investeringen in gebouwen voor de eredienst.

Teneinde alle partijen zo goed mogelijk en op uniforme wijze te informeren organiseerde het vicariaat in de afgelopen maanden samenkomsten met de gemeentelijke overheden enerzijds en met de kerkraden en centrale kerkbesturen anderzijds. De belangstelling was érg groot. Dat was wellicht mede ingegeven door het feit dat niet altijd duidelijk was hoe dat nu allemaal aangepakt diende te worden. Een paar hints...

1. In de eerste plaats dienen de canonieke eindverantwoordelijken en de pastorale organen te komen

tot een **pastoraal plan voor de toekomstige 'pastorale zone'** (die op de meeste plaatsen samenvalt met de grenzen van een gemeente), op basis van het voor het dekenaat door de bisschop goedgekeurde pastorale plan. Daarin zal wellicht al grotendeels duidelijk worden wat het toekomstige gebruik van de parochiekerken zal zijn.

2. De **pastorale verantwoordelijken overleggen op basis van dit plan met de kerkraden en/of centraal kerkbestuur** over de gevolgen van de inzichten op pastoraal vlak voor het beheer van de gebouwen van de eredienst (timing, noodzakelijke investeringen, eventuele nevenbestemming, prioriteiten,). Zodoende kan men komen tot een geïntegreerd voorstel voor de parochies op de ganse gemeente.

3. **Centraal kerkbestuur, canonieke eindverantwoordelijke(n) en gemeentelijke overheid** (college van burgemeester en schepenen) overleggen samen m.b.t. de haalbaarheid van de voorstellen en komen na één of meerdere beraadslagingen tot een definitief meerjarenplan. Het centraal kerkbestuur houdt permanent contact met de lokale kerkfabrieken. In gemeenten waar (nog) geen centraal kerkbestuur is, overlegt best een afvaardiging uit elke kerkraad gezamenlijk met de gemeentelijke overheid.

CENTRAAL KERKBESTUUR VANAF 2 KERKFABRIEKEN

Het Decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten werd gewijzigd op 6 juli 2012. Art. 25 bepaalt dat vanaf 1 april 2014 er een centraal kerkbestuur dient te worden opgericht **in alle gemeenten waar er 2 of meer parochies zijn**. Voorheen was dit vanaf 4

parochies. Dit betekent dus dat in gemeenten met 2 of 3 parochies er vanaf 2014 dan ook een centraal kerkbestuur dient opgericht te worden. Het centraal kerkbestuur zal er dus bijna overal zijn (behalve waar een gemeente slechts 1 parochie telt). Het is aangewezen dat de pastoor en de kerkfabrieken in de gemeenten met 2 of 3 parochies tijdig overleg starten om in samenspraak te komen tot een vlotte overgang naar de situatie met centraal kerkbestuur.

FUSIE VAN PAROCHIES : HOE AANVRAGEN?

In de komende maanden en jaren zullen parochies in het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen groeien tot functionele eenheden (=pastorale zones). Daarbij blijven de huidige parochies canoniek en civielrechtelijk (kerkfabriek) voorlopig wel bestaan.

In een aantal (uitzonderlijke) gevallen wordt echter overgegaan tot daadwerkelijke (canonieke en burgerlijke) fusie/samenvoeging van parochies.

Vooraleer daartoe overgegaan, dient aan het bisdom toelating tot opstarten van de procedure te worden gevraagd.

Dit gebeurt - na overleg met de lokale betrokkenen - in een schrijven van de canonieke eindverantwoordelijke(n) van de betrokken parochies aan de aartsbisschop en de hulpbisschop voor het vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen. In dit schrijven wordt verzocht om de principiële toelating tot opstarten van de fusieprocedure, op basis van een toegevoegde pastorale motivatie.

Vervolgens wordt de aanvraag behandeld op de Bisschopsraad en wordt de beslissing meegedeeld aan de aanvrager(s).

ARCHIEVEN BINNEN DE PAROCHIE

Archivering is meestal geen prioriteit in het drukke parochielevens. Toch is ook dit belangrijk, zowel vanuit juridisch als vanuit historisch oogpunt. Tot het archief behoren alle unieke stukken zoals verslagen, foto's, folders, enz. (zowel op papier als digitaal). We maken een onderscheid tussen enerzijds het pastoraal archief (parochiebladen, verslagen parochieploeg, foto's bij kerkelijke gelegenheden, ...) en anderzijds het archief van kerkfabriek en centraal kerkbestuur. De archieven van deze beide laatste, publieke organen vallen namelijk onder de wetgeving op de openbaarheid van bestuur. Toch wordt aanbevolen de beide archieven samen te bewaren, liefst op de pastorie op een geschikte plek (weinig licht, geen kelder of zolder).

Het archief mag echter nooit bij privépersonen thuis bewaard worden! Wanneer parochies (en dus kerkfabrieken) samengevoegd worden, dan dient men ook aandacht te hebben voor de vraag waar de archieven onder te brengen. De overblijvende kerkfabriek is hiervoor verantwoordelijk, als rechtsopvolger van opgeheven kerkfabrieken. Beschikt een parochie zelf niet over voldoende of geschikte ruimte, dan mag zij haar historisch archief in bewaring geven aan een professionele archiefdienst (in principe het Rijksarchief), via een schriftelijke overeenkomst en na toelating door de diocesane archiefdienst. Men blijft wel zelf altijd eigenaar van het archief.

Meer info: http://www.crkc.be/sites/default/files/folder_archieven_website.pdf

Contactpersoon voor vragen rond archivering: Gerrit Vanden Bosch, archiv@diomb.be

CASUEEL VOOR VOORGANGERS-VRIJWILLIGERS

De bijdragen van gelovigen ('oblaties') voor een liturgische dienst (eucharistie, uitvaart, huwelijk,...) worden vanuit de transitrekening volgens een door het bisdom voorgeschreven verdeelsleutel verdeeld. Een gedeelte is steeds voorzien voor de voorganger. Daarbij werd er steeds van uit gegaan dat het benoemde voorgangers betreft, i.c. priesters, diakens, parochie-assistenten,....

Steeds vaker gaan echter ook niet-benoemde vrijwilligers voor in bepaalde liturgische diensten, in het bijzonder in uitvaarten. Tot nu toe was er geen duidelijke regeling m.b.t. de toewijzing van het gedeelte uit de oblatie dat voor de voorganger is bestemd.

Daardoor ontstonden in parochies, federaties of dekenaten heel uiteenlopende praktijken.

Daarom zal vanaf 1 januari 2014 een eenduidige regeling in werking treden, die zal opgenomen worden in de diocesane toelichting 'De oblaties en hun verdeling' die elke parochie eind dit jaar weer zal toegezonden krijgen.

De bisschopsraad keurde volgende regeling goed : *'Het casueel met betrekking tot diensten die door vrijwilligers worden geleid, wordt op een vrijwilligersrekening gestort, van waaruit de onkostenvergoedingen en andere uitgaven voor alle vrijwilligers betaald worden. Deze vrijwilligersrekening wordt door de VPW beheerd en wordt voor alle vrijwilligers gebruikt. Op deze rekening kunnen ook andere giften gestort worden.'*

WIJZIGING STATUTEN VZW VPW – CANONIEKE MACHTIGING

In de VPW's is men al enkele maanden druk doende met :

- het afstellen van het territoriale rechtsgebied op de grenzen van het dekenaat - zodat straks VPW's en dekenaten samenvallen;

- de bespreking van de voorliggende ontwerpstatuten (en huishoudelijk reglement) - zodat binnen afzienbare tijd alle VPW's gestoeld zijn op gelijkaardige statutaire bepalingen.

In dit verband willen we er op wijzen dat voor de wijziging van de statuten een vzw VPW een canonieke machtiging dient aangevraagd te worden - uiteraard voor definitieve goedkeuring en publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Aanvragen van canonieke machtigingen gebeuren best via de dekenassistent.

VERKRIJGENDE VERJARING VAN ONROEREND GOED

In geschillen over wie eigenaar is van een onroerend goed, duikt soms de rechtsfiguur van de dertigjarige verkrijging door verjaring op. Hoe zit dit precies? Basis is het Burgerlijk Wetboek, art. 2219 tot en met 2281. Verjaring is de mogelijkheid om na verloop van tijd bezitter te worden van een goed. De wetgever heeft dit voorzien om rechtszekerheid te geven en om het eigendom van goederen niet voor altijd in het ongewisse te laten. Sommige goederen zijn echter uitgesloten: zo komen openbare domeingoederen niet in aanmerking. Wat zijn de voorwaarden voor de verkrijgende verjaring: men moet het bezit hebben uitgeoefend over het goed gedurende de hele dertigjarige termijn, voortdurend en onafgebroken en het bezit moet openbaar en ondubbelzinnig uitgeoefend zijn. Het mag evenmin gestuit zijn door juridische daden vanwege een andere partij die het bezit betwist zou hebben.

Is aan al deze voorwaarden voldaan, dan is het gevolg dat men eigenaar van het onroerend goed wordt (ook al staat dit in deze gevallen niet zo vermeld bij de registratie of in de hypotheekregisters). Vreemd is dat men na het verstrijken van de 30 jaar ook zelf geen enkel initiatief kan nemen om de zaken te laten regulariseren. Het is pas wanneer een andere partij dit eigendomsrecht na de dertig jaar zou betwisten en de zaak voor de rechter komt, dat deze de verjaring dan formeel kan vaststellen en juridisch sanctioneren.

Samengevat: de dertigjarige verkrijging is een bijzondere mogelijkheid om eigenaar te worden van private onroerende goederen, maar enkel in specifieke gevallen en onder de hogervermelde voorwaarden. Wie dus denkt dat hij op deze wijze eigenaar geworden is, doet er goed aan gedegen juridisch advies in te winnen!

Uitgebreide info hierover in een recente, goede studie van 54 bladzijden: http://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/001/892/311/RUG01-001892311_2012_0001_AC.pdf

BIJLAGE

A

Lijst aanwezig overlegmoment lokale besturen

TIJDELIJKE

Frans Schoovaerts
Fr. de Merodestraat 18
2800 Mechelen
015 298 440
frans.schoovaerts@vlbm.be

Werner Van Laer
Fr. de Merodestraat 18
2800 Mechelen
015 298 454
werner.van.laer@vlbm.be